

A l'Estat Espanyol s'està medicant al 60% dels nens que presenten trastorns de conducta, quan el 90% d'aquests nens no requeriria cap tipus de medicació. La medicació, a més dels riscos que comporta, enmascara el símptoma sense resoldre les causes, dificultant el progrés i l'autocontrol del nen.

Els greus problemes conductuals, que són també una forma de cridar l'atenció dels pares, apareixen, en els moments més durs, com a *acte reflex*, davant qualsevol demanda o malestar, que es reforça al ser atès pels adults. El nen ha de sentir-se atès, però no cal que anem tots corrents cap a ell, ha d'haver-hi prou amb paraules tranquil·litzadores que el facin sentir-se acollit. Mica a mica l'hem d'anar ensenyant, i ell anirà trobant, altres maneres de fer les seves demandes. En els casos més greus, caldrà utilitzar també elements protectors per evitar danys físics (casc d'escuma, matalassos, etc.)

Tot comportament porta implícit un missatge, la nostra acció educativa ha d'orientar-se a desxifrar aquest missatge i a donar-li la millor resposta possible. No hem d'oblidar mai l'aspecte comunicatiu de les conductes dels nostres fills, per difícils i greus que aquestes siguin.

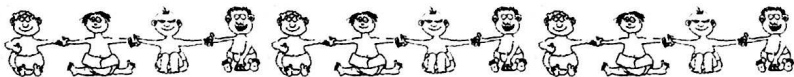
en contacte

Informació i Grup de Recolçament a

Associació Andi – Grup Espirall – Pares de nens amb Trastorns Generals del Desenvolupament (TGD) i Trastorns Conductuals.

C/ Illa, 3 08202 Sabadell Tel. 937250799

www.andisabadell.org e-mail: andisabadell@hotmail.com

Andi en contacte

1994 – 2004 Desè Aniversari

Díptic divulgatiu elaborat pel Grup Espirall

INFÀNCIA AMB DICAPACITAT I PROBLEMES DE CONDUCTA (Orientacions per a les famílies)

• QUÈ SÓN I PER QUÈ APAREIXEN ELS TRASTORNS DE CONDUCTA

Els trastorns de conducta (autoagressió, agressió, conductes asocials, etc.) són, sobre tot, una **forma de comunicació**, una forma de relacionar-se amb l'entorn, de reaccionar davant d'ell. En aquest sentit, en la mida que suposen una resposta, una voluntat de comunicació i de relació, és **quelcom positiu**. Però les seves conseqüències (lesions, petites o grans, a un mateix i als demès) porten a una dinàmica destructiva en la relació que s'intenta establir.

Els problemes de conducta **es resolen**. Poden estar associats a una síndrome, a una discapacitat, però no són part de la síndrome ni de la discapacitat.

Els problemes de conducta estan íntimament **lligats a les dificultats en la comunicació i a la reacció de l'entorn** davant d'aquests trastorns conductuals. Les dificultats comunicatives comporten un alt grau de frustració i com a reacció apareix el problema conductual. Si la resposta de l'entorn, davant d'aquest problema, és negativa, el problema conductual s'aguditza.

Tot infant, independentment del seu grau de capacitat o discapacitat, **pot evolucionar**. La seva evolució, sobre tot en la capacitat de comunicació amb els altres, incidirà en la millora dels seus problemes conductuals.

• QUÈ SENTEN ELS NENS

Quan un nen no es pot comunicar, no pot expressar les seves necessitats, els seus desitjos, el seu malestar..., pot desencadenar-se una reacció agressiva o autoagressiva que aconsegueix, sense dubte, alertar l'entorn i expressar, d'alguna manera, la gran frustració i impotència que comporta aquesta dificultat.

Mitjançant l'agressió, o l'autoagressió, el nostre fill exterioritza el gran malestar que sent en un moment determinat. Sentir que els seus pares intenten comprendre'l, acceptar-lo, acollir-lo, fins i tot en els moments més durs, serà bàsic per a poder anar superant, poc a poc, la seva reacció desmesurada i descontrolada davant la frustració.

• QUÈ SENTEN ELS PARES

Les conductes agressives o autoagressives d'un fill, afectat per algun trastorn o discapacitat, és per a molts pares un autèntic descens a l'infern.

Reaccions que tenim els pares, davant els trastorns greus de conducta, que ens preocupen, ens espanten, que **no ajuden** els nostres fills, però que són "**normals**":

- Els pares ens descontrolen i reaccionem, en ocasions, de manera inadequada, fins i tot amb violència, el que aguditza encara més el problema.
- Tenim, en moments puntuals, sentiments molt negatius vers els nostres fills.
- Pasen per la nostra ment desitjos de fugida: suïcidi, separació del fill...

Tot això no ens ha de portar cap a sentiments de culpabilitat, però sí a revisar i intentar modificar i millorar la nostra reacció davant de les crisi violentes dels nostres fills.

La quotidianitat familiar més elemental es fa impossible quan apareixen els trastorns greus de conducta. Les activitats socials, familiars, la independència dels pares..., es veuen seriament afectades, no resulta fàcil ni trobar "cangur" ni familiars per quedar-se una tarda amb el nen. Tot això comporta un elevat grau d'estrès i un desgast psicològic, afectiu i personal. Donada l'especial duresa que suposa el temps, a vegades bastant llarg, en el que una família ha d'afrontar greus trastorns conductuals, pot ser

necessària l'orientació i recolçament professional, així com la realització d'activitats desestressants. Això ajudarà els pares a respondre amb un major control davant les conductes desafiantes o lesives dels nostres fills.

Els pares som qui millor coneixem els nostres fills. La família és el pilar que permetrà al fill superar els seus problemes: és fonamental que el fill senti el seu recolçament, el seu amor, el seu enfado, la seva fe en que aconseguirà avançar i millorar.

• COM PODEM AFRONTAR ELS TRASTORNS DE CONDUCTA

Els problemes de conducta, com les rebequeries (tot i que la seva intensitat i perillositat és molt més gran), requereixen molta paciència, una acció educativa, adequada al caràcter i les circumstàncies de cada nen, i molt d'amor.

De l'enteresa, l'optimisme o el pessimisme amb que es prenguin els pares els trastorns de conducta dels seus fills dependrà, en bona part, la seva resolució. Aquests trastorns poden superar-se, són un graó, una etapa, en l'evolució del nostre fill, que cal superar per poder arribar al graó següent. I l'esforç valdrà la pena.

Els trastorns de conducta són el símptoma que posa de manifest un problema, una frustració, un malestar... En la mesura que aconseguim entendre i solucionar les causes que els provoquen, aquestes conductes aniran disminuint. L'orientació i l'intercanvi amb professionals especialitzats poden ajudar a millorar les estratègies comunicatives del nen i dels pares, i això reduirà els problemes conductuals. Mentres tant, és fonamental que el nen "senti" que el volem ajudar.

Evitar, en la mida del possible, aquelles situacions frustrants que el nen no pot encara assumir, o que li provoquen malestar, és bàsic per a prevenir l'aparició de conductes descontrolades. Però també és necessari ajudar i ensenyar el nostre fill a tolerar la frustració, en els graus que pugui suportar i en els moments oportuns. Cal posar límits amb tot l'afecte del món.

"Castigar" a un nen amb trastorns conductuals és una forma de violència contra ell, ja que l'estem castigant perquè no sap, no és capaç de comunicar-se amb nosaltres d'una altra manera. L'empatia, la confiança en els progressos del nen per difícils que siguin, la paciència... solen aconseguir, a llarg plaç, millors resultats.